

SEAT No. _____

Sardar Patel University

No. of Printed Pages : 04

[4]

Examination ~~December~~ 2020

Date : ~~22-12~~ 2020, Tuesday

Time : 10:00 am to 12:00 pm

M. A. – Sem. III (CBCS)

Subject Code: PA03CSOC22

Subject Title: Conceptualization of Indian Society

Total Marks: 70

Q-1 Answer by selecting the appropriate options from the following: (08)

1. What is the form of Indian social system?
(a) Off (b) Open (c) Political
2. Which type of state India is declared in the Indian Constitution?
(a) Developed (b) Mutable (c) Welfare
3. On which status is the Indian Social System dependent?
(a) Dedicated (b) Received (c) Political
4. Who studied the short and long traditions of Indian society?
(a) M.N. Srinivas (b) Dubey (c) Yogendra Singh
5. Due to which change, the personality of a person has been able to develop in the modern society?
(a) Religious (b) Social (c) Political
6. What relationships are found in rural society?
(a) Formal (b) Informal (c) Secondary
7. Who has studied the caste system in India?
(a) G.S. Dhurya (b) M.N. Srinivas (c) Yogendra Singh
8. Which of the following is the basic unit of socialization of a person?
(a) Politics (b) Family (c) Religion

(1)

(P.T.O.)

Q-2 Answer the following questions in one or two sentences:

- 1) Explain the consistency seen in the behavior of Indian society. (20)
- 2) Discuss in detail the village as the focal point of Indian society. (20)
- 3) Discuss the interrelationships and connections among different communities, groups and regions in Indian society. (20)
- 4) Write an essay on cultural diversity. (20)

Q-3 Write a short note: (Any two)

- 1) Social change in Indian society. (11)
- 2) Level formation in rural society in India. (11)
- 3) Institutional influence in independent India. (11)
- 4) Legacy of Sociology and Anthropology in independent India. (11)

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો.

(૦૮)

૧. ભારતીય સામાજિક કોટીક્રમ કયા સ્વરૂપનો છે?

(અ) બંધ (બ) ખુલ્લો (ક) રાજકીય

૨. ભારતીય બંધારણમાં ભારતને કેવા રાજ્ય તરીકે ઘોષીત કર્યું છે?

(અ) વિકસિત (બ) પરિવર્તનશીલ (ક) કલ્યાણ

૩. ભારતીય સમાજવ્યવસ્થા મુખ્યત્વે કયા દરજ્જા ઉપર આધારિત છે?

(અ) અર્પિત (બ) પ્રાપ્ત (ક) રાજકીય

૪. કોણે ભારતીય સમાજની લઘુ અને ગુરુ પરંપરાઓનો અભ્યાસ કર્યો?

(અ) એમ.એન. શ્રીનિવાસ (બ) દુબે (ક) યોગેન્દ્ર સિંઘ

૫. આધુનિક સમાજમાં વ્યક્તિના વ્યક્તિત્વનો વિકાસ કયા પરિવર્તનને કારણે શક્ય બન્યો છે?

(અ) ધાર્મિક (બ) સામાજિક (ક) રાજકીય

૬. ગ્રામીણ સમાજમાં કેવા સંબંધો જોવા મળે છે?

(અ) ઔપચારિક (બ) અનૌપચારિક (ક) ગૌણ

૭. ભારતમાં જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાનો અભ્યાસ કોણે કર્યો છે?

(અ) જી.એસ. ધૂર્યો (બ) એમ.એન. શ્રીનિવાસ (ક) યોગેન્દ્ર સિંઘ

૮. નીચેનામાંથી વ્યક્તિના સામાજિકરણનું પાયાનું એકમ કયું છે?

(અ) રાજકારણ (બ) કુટુંબ (ક) ધર્મ

પ્રશ્ન- ૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ બે)

- ૧) ભારતીય સમાજની વર્તણૂકમાં જોવા મળતુ સાતત્ય સમજાવો. (૨૦)
- ૨) ભારતીય સમાજના કેન્દ્રબિંદુ તરીકે ગામડાની સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૨૦)
- ૩) ભારતીય સમાજમાં આવેલા વિવિધ સમુદાયો, સમુહો અને પ્રદેશો વચ્ચેના આંતર સંબંધો અને જોડાણોની ચર્ચા કરો. (૨૦)
- ૪) સાંસ્કૃતિક વિવિધતા પર નિબંધ લખો. (૨૦)

પ્રશ્ન ૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

- ૧) ભારતીય સમાજમાં સામાજિક પરિવર્તન. (૧૧)
- ૨) ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજમાં સ્તર રચના. (૧૧)
- ૩) સ્વતંત્ર ભારતમાં સંસ્થાનિક પ્રભાવ. (૧૧)
- ૪) સ્વતંત્ર ભારતમાં સમાજશાસ્ત્ર અને માનવશાસ્ત્રનો વારસો. (૧૧)

—X—

(4)